

ближилъ до вратата. Неговия татко и братъ му седѣли на колене и се молили за него.

Аслакъ и Бйернъ, разбира се, се зарадвали премного, като видѣли Хеминга. Като се посъветвали помежду си, тѣ решили, че Хемингъ трѣбва да напусне Норвегия и да се нарече съ друго име. Тогава Харалдъ не ще узнае, че той е останалъ живъ.

— Азъ ще се нарека Изгнанникъ, — рекълъ Хемингъ. — Ако до васъ достигнатъ слухове за нѣкакви подвизи на Изгнанникъ, знайте, че това се отнася за мене.

Следъ това Аслакъ тайно приготвилъ за пѣтъ своя синъ, и последния отпътувалъ за Англия.

По туй време тамъ билъ кралъ Едуардъ Изповѣдникъ.

Хемингъ се нареклъ Изгнанникъ и, като се явилъ при краля, помолилъ го да му даде убежище за презъ зимата. Едуардъ се съгласилъ, а Хемингъ отъ своя страна обещалъ да му помага въ случай на война.

Ние нищо не знаемъ за подвизитѣ на Хеминга. Известно е само, че той забогатѣлъ чрезъ търговия и пратилъ да кажатъ на Одда въ Исландия, че е готовъ да му даде третата частъ отъ своето имущество и да му върне пелената на Св. Стефана.

Оддъ пристигналъ въ Англия, и Изгнанникъ го срещналъ най-сърдечно. Другаритѣ били много доволни, че пакъ могли да се видятъ.

Съ паритѣ, които Оддъ получилъ отъ Хеминга, той купилъ строителна гора и камбани за черквата, която отдавна още намислилъ да построи въ Исландия на името на Св. Стефана.

Въ 1066 година Едуардъ Изповѣдникъ умрѣлъ, и английския народъ избралъ за кралъ Харолда, синъ на графа Ходвинъ. Това билъ сполучливъ изборъ; тъйкато и по-рано, при добрия, но слабъ Едуардъ управлявалъ въ сжщностъ не самия кралъ, а Харолдъ. Той билъ енергиченъ и справедливъ човѣкъ и храбъръ войнъ.

За нещастие, неговия братъ Тости, оскърбенъ за туй, че не избрали за кралъ него, а братъ му, решилъ да добие короната чрезъ сила. Въ сжщото време нормандския¹⁾ херцогъ Вилхелмъ предявилъ своитѣ права надъ английския престолъ.

Ако Харолдъ би ималъ да се бие само съ норманцитѣ, той, по всѣка вероятностъ, би ги прогонилъ назадъ, отвѣдъ морето. Но той

¹⁾ Нормандия, находяща се по северния брѣгъ на днешна Франция, е била силна по онуй време държава.

ималъ и другъ врагъ — неговия вѣроломнъ братъ.

Тости отишълъ въ Дания и поискалъ помощта на датския кралъ Свенъ; но последния му отказалъ. Тогава Тости отишълъ въ Норвегия и предложилъ на Харалдъ Хардрадъ да му помогне да завладѣе Англия. И норвежкия кралъ, всѣкога готовъ за жестоки и несправедливи постѣпки, му обещалъ своята помощъ.

Въ септември 1066 година Харалдъ взелъ съ себе си жена си, — дъщеря на великия князъ киевски Ярославъ, — и дветѣ си дъщери и отпътувалъ съ цѣла флотилия кораби, на които имало до двадесетъ хиляди войници, къмъ Оринейскитѣ острови. Тамъ той принудилъ графове, да му дадатъ клетва за послушностъ и ги задължилъ да му дадатъ колкото се може повече въоръжени люде и кораби. Тости, отъ своя страна, сжщо набралъ много войска. Така щото тѣ имали всичко тридесетъ хиляди души на триста петдесетъ кораба.

Харалдъ Хардрадъ оставилъ жена си въ Ориней, а самъ отпътувалъ надолу покрай Шотландая въ Нортумберландъ. След туй той се опѣтилъ на югъ, грабейки и горейки всичко изъ своя пѣтъ, и по рѣката Аусъ стигналъ до мѣстото Роккалъ. Тамъ той излѣзълъ на брѣга, взелъ съ себе си частъ отъ войската, а началството надъ флотата предалъ на графа Павелъ Оркнейски, който отплувалъ по-нататкъ съ останалитѣ войници.

Въ Фулфордъ, на рѣката Аусъ, Оркнейския графъ билъ срещнатъ отъ пратенитѣ срещу него войски на кралъ Харолдъ. Станала ужасна битка. Англичанитѣ одържали връхъ, но въ това време пристигналъ съ войскитѣ си Харалдъ Хирдрадъ и тъй стремително нападналъ англичанитѣ, че тѣ били принудени да отстъпятъ и ударили на бѣгъ. Тости и Харалдъ използвали това и завзели Йоркъ.

Харолдъ английски, виждайки каква опасностъ го застрашава, започналъ да събира люде, зо да отиде на помощъ на своитѣ графове. Хемингъ веднага му предложилъ своитѣ услуги, и кралътъ съ радостъ се съгласилъ да го вземе съ себе си.

Като насъбралъ войска, Харолдъ побързалъ да отиде на северъ и нападналъ скандинавцитѣ неочаквано на реката Дервентъ.

Презъ тоя день, — това било на 25 септември, — времето било много горещо, и скандинавцитѣ, като снели оръжието си, седѣли и лежали по брѣговетѣ на рѣката. Когато предъ тѣхъ се появила съвсемъ неочаквано войската на Харолда, тѣ загубили ума си и се затекли за оръжието си. Харалдъ скок-